پرسش ها

اداره کل آموزش و پرورش شهر تهـران
مدیـریت آمـوزش و پـرورش منطقه 3 تهران
دبیرستان دولتی پسرانه آرهاشم
سال تحصیلی 1403–1402 ❋ **امتحانات نوبت اول** ❋

نام و نام خانوادگی:

نام درس : علوم وفنون ادبی 3 **تاریخ امتحان:** 16 / 10/ 1402 **کلاس:** دوازدهم انسانی **زمان:** 80 **دقیقه** **صفحه :**2

«عزیزان لطفا فقط در پاسخبرگ ودر جای خود به پرسش ها پاسخ دهید» **با آرزوی بهترین ها برای شما** «حمید رضا اسماعیل زاده»

تاریخ ادبیات (2 نمره)		
1	الف) خداوند نامه اثر کیست؟ ب) تنها اثر قابل توجه در موضوع تحقیقات ادبی وتاریخی،نوشته ناظم الاسلام کرمانی کدامست؟	0/5
2	چه عواملی در ایجاد نهضت بازگشت ادبی اثرگذار بود؟ (2 مورد)	0/5
3	مهمترین اثر میرزاده عشقی نمایشنامه منظوم ..... یا ..... است.	0/5
4	**هر يك از موارد گروه(الف) در جدول زير، مربوط به كدام يك از شخصيت هاي گروه (ب)است؟** **الف) او با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بین برد و مسائل عصر را با کاربرد زمان واصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب المثل های لطیف نوشت.** **ب)شعر« جنگ ننگ است در شریعت من //جز پی پاس دین و حفظ وطن » اثر اوست.** ب: **ادیب الممالک فراهانی**، **قائم مقام فراهانی**، **علامه دهخدا**	0/5
سبک شناسی (2 نمره)		
5	**درستي و نادرستي هر يك از عبارت هاي زير را مشخص كنيد.** الف) **یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دوران مشروطه، حضور راوی سوم شخص در بعضی صحنه‌های داستان است.** ب) **بنیادی ترین تفکر و خواست مشروطه خواهان « قانون » بود.** پ) **یکی دیگر از ویژگیهای زبانی، توجه به زبان و دقت در کاربرد جمله ها و ترکیبها در شعر عصر بیداري است.** **ت)سطح ادبی نثر دوره بیداری نثر مصنوع وفنی را به همراه دارد**	1
6	**سروده زير را از كيست؟ و يك ويژگي ادبي و و يك ويژگي فكرى براى آن بنويسيد.** **در محیط طوفا ن زا ماهرانه در جنگ است / ناخدای استبداد با خدای آزادی**	1
موسیقی شعر (6 نمره)		
7	**تقطيع نمونه هاي زير، به صورتي كه بين دو هلال تقطيع شده است، با كدام اختيارات شاعري مطابقت** دارد؟ نوع آن را بنويسيد. الف) «آهوی دشت» (U - U U-) ب) « درخت دوستی» (U- - -U-)	1
8	واژه «**مهرآفرین**» را یک بار با حذف همزه و یک بار بی‌همزه، برش هجایی بزنید و نشانه هجایی آنها را بنویسید. الف) با حذف همزه: الف) بدون حذف همزه:	1
9	نام رکن‌های معادل هجاهای زیر را بنویسید. الف) « UU–» ب) « –UU –»	0/5

www-kanoon-ir

10	با نگرش به بیت پیش رو پاسخ دهید: **« بی تو در کلبه گدایی خویش / رنج‌هایی کشیده‌ام که مپرس »** الف) مصراع نخست بیت بالا را تقطیع هجایی و تقطیع به ارکان نمایید؛ سپس نام ارکان آن را بنویسید. ب) اختیارات شاعری آن را بازگو کنید. ج) این بیت وزن همسان دارد یا ناهمسان؟	2
11	ضمن یافتن وزن بیت ها بیان کنید که کدامیک از بیت های زیر را می توان به دو صورت سامان داد و تقطیع به ارکان کرد؟ دلیل خود را بنویسید.(نیازی به تقطیع وجود ندارد) الف) شاید اگر آفتاب و ماه نتابند / پیش دو ابروی چون هلال محمد ب) دی شیخ با چراغ همی‌گشت گرد شهر/ کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست	1/5
	زیباشناسی (6 نمره)	
12	**در بیتهای زیر آرایه مراعات نظیر بین کدام واژگان ایجاد شده است؟ مشخص کنید؟** چون در این میدان نداری دست و پایی همچو گوی / اختیار سر به زلف همچو چوگانش گذار	1
13	در ابیات زیرآرایه های«**تلمیح، تناقض، لف و نشر، تضاد و تضمین**» را دقیقا مشخص کنید و توضیح دهید. (هر بیت یک آرایه) الف) منعم مکن از دیدن قد ورخ و چشمش / من انس به سرو و گل و بادام گرفتم ب) چون جواب احمق آمد خاموشی / این درازی در سخن چون می کشی؟ پ) مکن گریه بر گور مقتول دوست / قل الحمدالله که مقبول اوست ت) درنیابد حال پخته هیچ خام / پس سخن کوتاه باید والسلام ث) چیست این سقف بلند ساده بسیار نقش / هیچ دانا زین معما در جهان آگاه نیست	2/5
14	در بیت زیر آرایه لف ها و نشر ها را بیابید و نوع آن را بنویسید. **از عفو وخشم تو دو نمونه است روز و شب // وز مهر و کین تو دو نمونه است شهد و سم**	1
15	با نگرش به بیت « پدرم روضه رضوان به دو گندم بفروخت/ من چرا ملك جهان را به جوي نفروشم» الف) در این بیت، بین چه واژه هایي، مراعات نظیر به کار رفته است؟ ب) تلمیح به کار رفته در این بیت را بیابید و آن را شرح دهید.	1
16	در بیت زیر کدام آرایه بارز دیده میشود.«فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی/اگر می دید معراج ز پا افتادن ما را» **1) تضاد** 2) **متناقض نما** 3) **تضمین** 4) **تلمیح**	0/5
	نقد و تحلیل نظم و نثر (4 نمره)	
17	قصیده زیر از بهار را بخوانید و آن را در سه سطح زبانی، ادبی و فکری بررسی کنید.(هر سطح دو مورد) از ملک ادب حکم گزاران همه رفتند / شو بار سفر بند که یاران همه رفتند آن گرد شتابنده که در دامن صحراست / گوید چه نشینی که سواران همه رفتند داغ است دل لاله و نیلی است بر سرو / کز باغ جهان لاله عذاران همه رفتند افسوس که افسانه سرایان همه خفتند / اندوه که اندوه گساران همه رفتند	3
18	نمونه زیر را بخوانید و به پرسشها پاسخ دهید. اگر چه ما در این تاریخ خود بیداری ایرانیان را از سال 1322 شروع کرده ایم، لکن اگر خیال خود را جمع کنیم و به نظر دقت و انصاف درتاریخ گذشتگان بنگریم، هر آینه به خوبی مشاهده می کنیم که در مجاری سنهٔ 1365 بسیاری از امور و وقایع را که دلالت دارد بر بیداری ایرانیان و قدم گزاردن آنها به راه تمدن و باعث و مسبب آن را جز مرحوم میرزا تقی خان امیر نظام احدی را سراغ نداریم چه آن بزرگ مرد از آن یگه اشخاص بود که به قابلیت خود بدون اسباب و مساعدت خارجی از پستی به بلندی رسید. الف) دو ویژگي زباني این نوشته را بنویسید. ب) شیوه بیان این نوشته، چگونه است. ج) ویژگی فکری این نوشته چیست؟	1
	پیروز و سربلند باشید	

www-kanoon-ir

پاسخ برگ

اداره کل آموزش و پرورش شهر تهـران
مدیـریت آمـوزش و پـرورش منطقه 3 تهران
دبیرستان دولتی پسرانه آرهاشم
سال تحصیلی 1403–1402 ❋ **امتحانات نوبت اول** ❋

نام و نام خانوادگی: .....

نام درس : علوم وفنون ادبی 3 **تاریخ امتحان:** 16 / 10/ 1402 **کلاس:** دوازدهم انسانی **زمان:** 80 **دقیقه** **صفحه :**2 ***«اسماعیل زاده»***

تاریخ ادبیات (2 نمره)		
1	الف) ب)	0/5
2		0/5
3	الف) ..... ب)	0/5
4	الف) او با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بین برد و مسائل عصر را با کاربرد زمان واصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب المثل های لطیف نوشت. **ب)شعر« جنگ ننگ است در شریعت من //جز پی پاس دین و حفظ وطن » اثر اوست.** ب: **ادیب الممالک فراهانی** / **قائم مقام فراهانی** / علامه دهخدا	0/5
سبک شناسی (2 نمره)		
5	**درستي و نادرستي هر يك از عبارت هاي زير را مشخص كنيد.** الف) ب) پ) ت)	1
6		1
موسیقی شعر (6 نمره)		
7	الف) ب)	1
8	الف) با حذف همزه: الف) بدون حذف همزه:	1
9	الف) « UU–» ب) « UU – –»	0/5
10	الف) ب) ج)	2
11	الف) ب)	1/5

www-karnoon-ir

	دلیل:	
زیباشناسی (6 نمره)		
12	چون در این میدان نداری دست و پایی همچو گوی / اختیار سر به زلف همچو چوگانش گذار	1
13	الف) ب) پ) ت) ث)	2/5
14	**از عفو وخشم تو دو نمونه است روز و شب // وز مهر و کین تو دو نمونه است شهد و سم.**	1
15	« پدرم روضه رضوان به دو گندم بفروخت/ من چرا ملك جهان را به جوي نفروشم» الف) ب)	1
16	.«فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی/اگر می دید معراج ز پا افتادن ما را» **1) تضاد** 2) **متناقض نما** 3) **تضمین** 4) **تلمیح**	0/5
نقد و تحلیل نظم و نثر (4 نمره)		
17	قصیده زیر از بهار را بخوانید و آن را در سه سطح زبانی، ادبی و فکری بررسی کنید.(هر سطح دو مورد)	3
18	نمونه زیر را بخوانید و به پرسشها پاسخ دهید. الف) دو ویژگي زباني اين نوشته را بنويسيد. ب) شیوه بیان این نوشته، چگونه است. ج) ویژگی فکری این نوشته چیست؟	1
پیروز و شادکامی شما آرزوی قلبی ماست		

www-kanoon-ir

	تاریخ ادبیات (2 نمره)	
1	الف) صبای کاشانی ب) تاریخ بیداری ایرانیان	0/5
2	تضعیف جامعه در اثر شکست ایران از روسیه تزاری – تاراج کتاب خانه اصفهان و ارتباط مجدد اهل ذوق با ادب کهن- توجه به ادبیات در دربار قاجاریه ورونق بازار شعر و شاعری و مدح شاهان	0/5
3	الف) ایده آل ب) سه تابلوی مریم	0/5
4	**هر يك از موارد گروه الف در جدول زير، مربوط به كدام يك از شخصيت هاي گروهاست؟** الف) او با تغییر سبک نگارش، تکلف را در نثر از بین برد و مسائل عصر را با کاربرد زمان واصطلاحات رایج و آمیخته به شعر و ضرب المثل های لطیف نوشت. ب). **شعر« جنگ ننگ است در شریعت من //جز پی پاس دین و حفظ وطن » اثر اوست** ب: ادیب الممالک فراهانی / قائم مقام فراهانی / علامه دهخدا	0/5
	سبک شناسی (2 نمره)	
5	**درستي و نادرستي هر يك از عبارت هاي زير را مشخص كنيد.** الف) درست ب) درست پ) نادرست ت) نادرست	1
6	**سروده زير از كيست؟ و يك ويژگي ادبي و و يك ويژگي فكري براي آن بنويسيد.(فرخی یزدی)** **ادبی: استبداد، آزادی: تضاد / محیط طوفان زا: استعاره از جامعه آشفته / فکری: موضوع آن درباره آزادی به معنای دمکراسی است.**	1
	موسیقی شعر (6 نمره)	
7	**تقطيع نمونه هاي زير، به صورتي كه بين دو هلال تقطيع شده است، با كدام اختيارات شاعري مطابقت** دارد؟ نوع آن را بنویسید. الف) تغییر کمیت، بلند به کوتاه ب) تغییر کمیت، کوتاه به بلند	1
8	واژه «**مهرآفرین**» را یک بار با حذف همزه و یک بار بی‌همزه، برش هجایی بزنید و نشانه هجایی آنها را بنویسید. الف) با حذف همزه: مه – را- ف - رین(– – U–) الف) بدون حذف همزه: مهر– آ - ف - رین (– U – U –)	1
9	نام رکن‌های معادل هجاهای زیر را بنویسید. الف) فعلن ب) فعلاتن	0/5
10	با نگرش به بیت پیش رو پاسخ دهید: **« بی تو در کلبه گدایی خویش / رنج‌هایی کشیده‌ام که مپرس »** الف) وزن: فاعلاتن مفاعلن فعلن ب) هجای ششم مصراع نخست باید بلند تلفظ شود. ج) ناهمسان	2

www.kamoon.ir

11	الف) وزن: مفتعلن فاعلات مفتعلن فع ب) وزن: مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن / مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل (چون دو برشی است)	1/5
زیباشناسی (6 نمره)		
12	**در بیتهای زیر آرایه مراعات نظیر بین کدام واژگان ایجاد شده است؟ مشخص کنید؟** چون در این **میدان** نداری دست و پایی همچو **گوی** / اختیار سر به زلف همچو **چوگان**ش گذار	1
13	در بیت زیر **تلمیح، تناقض، لف و نشر، تضاد و تضمین** را مشخص کنید و دانسته های مورد نظر را گزارش دهید. (هر بیت یک آرایه) الف) **لف و نشر**: ملامت، ندامت/ کشیدم، شنیدم ب) **تلمیح:** یا اولو الأبصار پ) **تضمین**: مصراع دوم شعر سعدی است ت) **تضاد**: پخته، خام ث) **تناقض**: ساده بسیار نقش	2/5
14	در بیت زیر آرایه لف ها و نشر ها را بیابید و نوع آن را بنویسید. لف: به ترتیب:1-عفو-2-خشم-3-مهر4-کین / نشر: به ترتیب:1-روز2- شب 3- شهد 4- سم / مرتب	1
15	با نگرش به بیت « پدرم روضه رضوان به دو گندم بفروخت/ من چرا ملك جهان را به جوي نفروشم» الف) پدرم، روضه رضوان، گندم، جو ب) به داستان حضرت آدم اشاره دارد که با خوردن گندم از بهشت رانده شد.	1
16	2) **متناقض نما**	0/5
نقد و تحلیل نظم و نثر (4 نمره)		
17	زبانی: ساده و روان است / برای عامه مردم قابل فهم است/ شدن به معنای رفتن به کار رفته است/ یا هر پاسخ درست دیگر ادبی:غزل است، به سنت های ادبی پایبند است، تکرار تخیلات دوره های پیشین است/ فکری: اجتماعی و وطنی است. به مشکلات مردم و وضعیت نامطلوب جامعه در شعر می پردازد.	3
18	نمونه زیر را بخوانید و به پرسشها پاسخ دهید. الف) ساده، روان، قابل فهم است / ترکیب واژه های ناآشنای عربی آن کم است، عبارت وصفی و دور و دراز و لفظ پردازی کم است. / یا هر پاسخ درست دیگر ب) جدّ ج) نگاهی نو و متجددانه به تاریخ دارد. بخشی از شرح حال مردان مشروطه است. اخبار و اطلاعات آن مستند است و دست اول	1
پیروز و بهروز باشید.		